

GÈNERES D'OPINIÓ EN PREMSA DIÀRIA I NO DIÀRIA

OBJECTIU DE L'ASSIGNATURA

Els objectius de l'assignatura són l'estudi, l'anàlisi i la creació dels textos que es corresponen amb els diversos gèneres i subgèneres del periodisme d'opinió o comentari, en les diverses modalitats de la premsa escrita (diaris, setmanaris, revistes d'informació general i especialitzada, etc.).

S'inclou l'estudi de les tècniques argumentatives pròpies dels textos d'opinió, les diferències argumentatives pròpies dels textos d'opinió, les diferències amb el periodisme explicatiu/interpretatiu i la relació entre les diverses funcions periodístiques en cadascun dels gèneres de comentari.

L'alumne ha d'exercitar-se en el domini de les tècniques argumentatives de tots els gèneres del periodisme d'opinió, per a publicacions de periodicitat i àmbit de circulació diferent.

TEMARI DE L'ASSIGNATURA

1. Els espais pels quals es vehicula l'opinió de la publicació.

- El periodisme i la construcció de la "realitat": estratègies valoratives i de creació d'opinió en els processos de selecció i jerarquitització dels esdeveniments.
- El periodisme d'opinió i la funció de mediació de la premsa.
- Els espais d'opinió explícita en la premsa: pàgina editorial, pàgina oberta i articles dins les seccions de les publicacions.
- La funció opinativa a través de les pàgines de la publicació.
- La coherència entre els textos de relat i els textos de comentari.

2. Periodisme de relat i periodisme d'opinió.

- El periodisme d'opinió o de comentari: característiques.
- Periodisme d'explicació i periodisme d'opinió: els límits entre l'un i l'altre.
- Les funcions periodístiques d'informació, interpretació i opinió en un i altre cas.
- Estructures dels textos de relat i estructures dels textos d'opinió.
- De la crònica a l'article: els límits de la crònica i el periodisme d'opinió.
- L'entrevista com a espai d'opinió: la sol·licitud d'informació, l'explicació i l'opinió en l'entrevista.

3. Les tècniques argumentatòries en l'elaboració del discurs escrit.

- Les tècniques de la retòrica clàssica aplicades a l'elaboració de textos d'opinió.
- Bases dels textos de comentari: estratègies d'explicació, d'anàlisi, de deliberació, i de valoració i de prospectiva.

4. L'articulisme d'opinió.

- Els articles d'opinió, periodisme d'autor.
- Classificació dels articles segons l'objectiu i el contingut: articles d'anàlisi, d'assaig, literaris, de retrat, de comentari, de divulgació.
- La tradició de l'article de costums.
- L'article esporàdic i el comentari seriat. La importància i la influència de l'extensió i la posició de l'article en el periòdic.
- Els articles de fons.

5. El comentari seriat: la columna.

- Característiques generals i tipus de columnes.
- L'autor, element clau de la columna.
- La columna de comentari polític. Columnes i cròniques polítiques en els diaris i setmanaris. La informació comentada en la columna.
- La columna d'anàlisi en les diverses àrees temàtiques de la publicació.
- Les columnes de tema general.

6. El bitllet.

- El bitllet: un apunt breu sobre un tema.
- La informació comentada en els bitllets: bitllets explicatius i bitllets d'opinió.
- Característiques i tècniques d'elaboració.
- Models a la premsa diària i no diària.

7. L'editorial.

- L'editorial, expressió de l'opinió institucional de la publicació.
- Finalitats i recursos de l'editorial.
- Tipus d'editorials: les estratègies de les publicacions per tractar els temes d'interès.
- La selecció dels temes dels editorials i la coherència amb l'estratègia informativa i opinativa de la publicació.
- L'estructura del discurs en l'editorial.
- L'expressió lingüística en l'editorial.

8. Perfils i retrats de personatges.

- La informació i l'opinió en la presentació de personatges.
- Del perfil biogràfic als comentari amb elements informatius.
- El perfil, complement de textos de relat.
- Les seccions de personatges d'actualitat a la premsa.
- El retrat: el relat i l'opinió en un sol text.
- El retrat literari.

9. La crítica.

- La crítica, un gènere d'especialista.
- La figura del crític.
- La crítica de les produccions culturals.
- Els elements de contingut d'una crítica.
- Les fronteres entre la crònica de l'esdeveniment cultural i la crítica del producte cultural.
- Un cas particular: la crònica i la crítica d'esports.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

- 1 → AYALA, Francisco (1985): *La retòrica del Periodismo y otras retóricas*. Madrid, Espasa Calpe.
- 1EX+2 → BORRAT, Héctor (1989): *El periódico, actor político*. Barcelona, Gustavo Gili.
- 1EX+1 → FERNANDEZ BEAUMONT, José (1987): *El lenguaje del periodismo moderno. Estilo y normas de redacción en la prensa de prestigio*. Madrid, SGEL.
- 77: 1EX+2 } GÓMIS, Lorenzo (1987): *El medio media. La función política de la prensa*. Barcelona, Mitre.
- 75: 1EX+1 }
1EX → GÓMIS, Llorenç (1989): *Teoria del gèneres periodistics*. Barcelona, Generalitat de Catalunya.
- 7EX+3 → GÓMIS, Lorenzo (1991): *Teoria del periodismo. Como se forma el presente*. Barcelona, Ed. Paidós.
- 1 → GONZÁLEZ REYNA, Susana (1991): *Periodismo de opinión y discurso*. Mèxic, Editorial Trillas.
- 1EX+1 → GUTIÉRREZ PALACIO, Juan (1984): *Periodismo de opinión*. Madrid, Paraninfo.
- 1 → HUNT, Todd (1974): *Reseña periodistica*. Mèxic, Editores Asociados.

1EX+3 → MARTIN VIVALDI, Gonzalo (1987): *Géneros periodísticos. Reportaje, crónica, artículo*. Madrid, Paraninfo, 4a. Edició.

172: 1
194: 1EX+3 → MARTÍNEZ ALBERTOS, José Luis (1983): *Curso general de redacción periodística*. Barcelona, Mitre. Nova versió de 1991.

1EX+2 → MORAN TORRES, Esteban (1988): *Géneros del periodismo de opinión*. Pamplona, Eunsa.

1 → PREDAL, René /1988): *La critique des spectacles*. París, Centre de Formation et de Perfectionnement des Journalistes.

1 → SANTAMARIA, Luisa (1990): *El comentario periodístico. Los géneros persuasivos*. Madrid, Paraninfo.

1EX+3 → SPANG, Kurt (1984): *Fundamentos de retórica*. Pamplona, Eunsa.

1 → THE WASHINGTON POST (1978): *La página editorial*. The Washington Post. Mèxic, Editorial Gernika.